

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Széchenyi utca SIMON-ház Kuna József ut
kereskedésével szemben.

HIRDETÉNYEK.

Előfizetési pénzek és a kiadás körüli pausz...
valamint a lap szelemi részét illető
minden körülmények intézendők.

Bérmertelen levelek csak ismert kszoktől
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

XIII. évfolyam 1886.

Debreczen. Csütörtök November 25.

233. szám.

Előfizetési ár:

Helyben hához hordva vagy vidékre postán
küldve:

Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Öt-hasábsopetitor egyszeri beigtatásért 5kr.

Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr

Nyilttár 4 hasábsopetitorért 20 kr.

Budapest, nov. 23.

A nagy külügyi vitának, a mely a magyar delegáció külügyi bizottságában folyt, egész Európában figyelmet s a népjog és államszerződések összes barátainak meglegedését keltve, — érdekes és hasonló szellemű folytatása lett az osztrák delegáció külügyi bizottságában is. A kétrédbeli tárgyalás alapján a legnagyobb örömmel lehet konstatálni, hogy a külpolitika minden lényeges kérdésében teljes összhang uralkodik Magyarországon és Ausztria delegacionáján képviselői közt. A magyarok úgy mint az osztrákok éles bírálat alá vették Oroszországnak Bulgáriában viselt dolgait s a Kaulbars tábornok brutalitásai fölött való megbotránkozása egyforma elítélő kifejezésre talált itt is. S az osztrák delegációban nem ám a lengyelek vitték a főszt, — a kiknek pedig erre elég okuk lehetne — épp ellenkezőleg dicséretes tartózkodást tanusítottak. A németek képviselői voltak azok, a kik a magyar delegáció ítéletének hatalmas súlyú vishangzóit voltak, — megczáfolván ezzel saját bécsi lapjaikat, a melyek beszédei után már majdnem azt kellett hinnünk, hogy az osztrák-németek az üzleti élet érdekében minden áron, még a monarchia nagy érdekeinek árán is, a béke föntartását kívánják. (Azok a bécsi lapok különben nem annyira a nép érdekeinek, mint a börze spekulánsainak állanak nem sok tiszteletet szerző szolgálatában.)

Az osztrák delegációban uralkodó meggyőződés még a csehekre is hatalmas befolyást gyakorolt; vezérük, Rieger, kijelenté, hogy nemzetének rokonszenve a szabadságrért küzdő bolgárok részén áll. (Rieger majd odahaza végezze el a dolgát a cseh újságokkal, a melyek valamennyien Oroszország részén állanak az orosz-bolgár vitában; érdekes volna tudni, hogy melyik fél a cseh nép valódi gondolkodása?)

Nagyon értékesé tette az osztrák

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Esik a hó.

— Beszély Enrico Castelnuovótól. —

A hőmérő alig egy fokot jelez zéruson felül, az eget hamvas, viharjelző fellegek borítják s a levegőt metsző, fagyos szél hagsogatja; mi oka lehet hát Odoardo urnak, hogy reggeli kilencz órákor már dolgozó szobájában ablakánál álljon? Hisz Odoardo ur tagadhatlanul erős ember s élete virágjában van, de az embernek sobsem lenne szabad könnyen vennie egészségét, ha nem akarja, hogy szerencsétlenség szakadjon a nyakába. Sajnos, hogy csakhamar kiderül, mért nézi már oly korán ablakát. Epen szembe véle nyílik az Evelina asszony ablaka s Evelina asszony épen olyan hajlamokat táplál, mint Odoardo ur. O is élvezni akarta a friss levegőt és széles hajnali ruhájában kihajolt az ablakpárkányán, mialatt göndör aranyzóke fűrtel nem egyszer szemébe ocsaptak, alkalmat adván a fiatal hölgynek, hogy végtelenül kedves mezdulattal hátrasimítsa a makacs fűrtöket. Az utca pedig meglehetősen szűk s két fala oly közel egymáshoz, hogy a szomszédok könnyen elbeszélhetnek egymással. — De a mai időben csak két ablak van nyitva: az Odoardo uré és az Evelina asszonyé.

Annyi bizonyos, hogy Evelina asszony, ki néhány hét előtt hurczokodott abba a szomszédos lakasba, gyönyörű fiatal özvegy; a haja rőt arany, az arca valami vegyűléke a tjelek és rózsának, parányi orra egy kicsit fűs és épen nem görög, de minden esetben szebb, mintha görög volna, a foggyöngy, az ajka csókra esábitó s a szemé-

delegáció külügyi vitáját az, hogy ennek folyamán felelt Kálnoky külügyminiszter Andrassy gyófnak a német szövetség értékesökkenése iránt kifejezett aggodalmaira is. Kálnoky felelete tökéletes megnyugtatóra alkalmas; a szerint szövetségünk Németországgal nem csak fönnáll változatlanul, hanem megtörtlenül működik annak a hatása is. Kálnoky nyilatkozata ebben a tárgyban levetette a szokásos, kétértelmségeket tetszelgő diplomata modort s majdnem meglepő őszinteséggel és biztossággal jelentette ki, hogy: ez a szövetség megalakításától, 1879 től, a mai napig „soha valami módon változást nem szenvedett sem alapjában, sem kiterjedésében, sem hatásában,“ s megvan győződve, hogy ez a szövetség az ő kezei között nem értéktelennült el, sőt ellenkezőleg, az ő gondos ápolása folytán még nyert kifejlődésében s erejében. Oly nyilatkozat ez a melynek őszinteségében s valóságában kétkedni nem lehet s a mely teljes n alkalmas, cizolatni az ez ügyben fölmerült kételyeket.

Megnyugtatót Kálnoky az iránt is, hogy a Németországgal való szövetségünk lényege a skiernievicei találkozás által sem szenvedett. — Hogy szövetségünk a Németországgal s Oroszországgal létrejött viszony által valamiképp alteráltatott volna, — mondja a miniszter — kénytelen a leghatározottabban megczáfolni, ma is csak azt konstatálhatja, hogy nagy értéket helyez arra, hogy Oroszországhoz való viszonyunk barátságos maradjon; de a nélkül, hogy az által a németországgal való szövetség a mely különben is egész más jellemű, bármiképen is alteráltassék.

A mostani delegációk tárgyalásai tehát teljesen nyugtató hatással lehetnek a keleti legújabb események által nyugtalanított magyar közvéleményre mert konstatálva van, hogy az uraikodó kormányok s Magyarország és Ausztria összes irányadó parlamenti tényezői a békét akarják ugyan, de nem állami

s nemzeti érdekek árán; hogy Oroszországgal a békés viszony föntartását kívánjuk ugyan, de nem a népjog s nemzetközi szerződések fölládozásával. Konstatálva van hogy ez az álláspontunk. Anglia részéről teljes erejű támogatásra számíthat s hogy a Németországgal való szövetségünk a válság napjaira hátvédül és biztossággal szolgál az tény.

Ilyen eredményeket biztosító külpolitikai vezetés méltán tarthat számot a nemzet bizalmára.

A bolgár események.

A bolgár fejedelmi trónra újra betöltése sok nehézséggel jár és nagy szerencse lesz, ha nem idézi föl a legkomolyabb jeleget bonyodalmokat. Battenberg Sándor után a bolgárok Waldemárdin királyi herceget választák meg egyhangulag fejedelmül, de a herceg nem fogadta el a választást, legfőképpen, mert Oroszország elengedte fölmerült aztán a mingreliai herceg jelöltsége, mint kit Oroszország portál. Ma meg annak vesszük hírt, hogy Oroszország aligha föllépteti hivatalosan, bolgár fejedelmi jelöltül a herceget, mert nem bizonyos fölöle, hogy a hatalmak a jelöltségben megegyezzenek és azt acceptálják. Dadián herceg ur jelöltségét tehát jóformán elejté Oroszország s félhivatalosan kudarcot vallott vele, még mielőtt hivatalosan előléptet volna a mingreliaival, ki most már visszamehet kaukázusi birtokaira.

Ha igaznak bizonyul az erre vonatkozólag alább közölt hír, ebből az látszik, hogy a hatalmak egyike-másika ezzel viszonzozza Oroszország abbéli konokságát, melylyel a dán herceg jelöltségét ellenzé, holott azt a többi hatalmak elfogadták volna. E pillanatban hát nincs jele a bolgár trónra s a sok huzavona és nehézség, melylyel a trón betöltés jár, alig ha nem oda viszi a bolgárokat, hogy újra megválasszák Battenberg Sándort, kitől csak fájdalommal tudtak megválni, a kihez most is épp oly lelkesedéssel és szívósággal ragaszkodnak mint akár tavaly, a szlíviczai győzelem idején. Ma pedig, e győzelem évfordulóján számtalan üdvözlő sürgönyt küdenek a bolgárok Sándorhoz és egyik sürgöny azon reménynek ad kifejezést, hogy Battenberg Sándor nemsokára, mint a független Bulgáriá királya a fog visszatrónni. A jövő fejleményeiről nem tud senki

számot adni, de annyi bizonyosnak látszik, hogy Battenberg újra megválasztása, nagyszabású kombinációknak képezné kiindulási pontját.

Bulgáriában az ostrom állapottal a censura is behozván, Karavelow, lapjában nem irhatja tetszés szerint a russophil cikkekkel, Mit csinál tehát? Lapját teletölti bibliai idézetekkel, ezek közt Ezsaías profeta fejezeteivel, melyekben szemrehányást tesz az izraelitáknak, akak ságuk miatt és büntetésül romlásukat jövendőli meg.

Vidéki levél.

Fokaj, november. 24.

(Társadalmi élet és viszonyok, szírieti bál.)

Ez év elején volt szerencsém (Kató név alatt) az itteni társadalmi élet állapotáról egyetnást elmondani; hogy az óta hallgatok, annak oka, hogy javulást ramétem és vártam ez irányban, mely azonban még mindig nem következvén be, helyén valónak látom ismét felszólalni.

Nincs talán sehol szélesebb hazában város, hol a társadalmi élet és viszonyok annyira megromlottak, elmérgesedtek, volna a társadalmi intézmények pártolása pedig annyira sok várni és kívánni valót hagyának fenn mint itt, a Hegyalja kiesfevűs s környékű városában — Tokajban. — Mig ugyanis más kisebb helyen ugyszólván az egész város jól van egymással, — azt lehet mondani egy családot képeznek — mely családban a társas élet élénkítése, mulatságok szóról szórakozásokról, — társadalmi intézmények feállításáról lévén szó, — egy gondolat egy akarat az egész, — addig nálunk ilyesmi kezdeményezésénél minden oda müködik, hogy a tervezett mulatságok létrehozása vagy legalább annak sikeresülése elé akadályokat gördítve a kedélyes társaséletet absolute lehetetlenné tegyék.

Egyesek saját egyéni tulbecsülése, ebből kifolyólag hánya-vetisége viszont mások intrikái, irigykedései s a nálunk sport képen üzött pletyka, mind nem alkalmasak arra, hogy egyesek s a családok közt érintkezést, bizalmasabb viszonyt hozzanak létre, — minek következténye, hogy 2—3 családból (többnyire a rokonság) álló társaságok képződnek, melyek elszigetelten a többiektől csak maguknak és magukért élnek, — minek perze a társas élet s a társadalmi intézmények isszák meg a levét.

Hogy ott hol hiányzik a fogékonyság érzék a társadalmi követelmények iránt, hol a legnagyobb közönyösség, apathia uralkodik,

got — mond Evelina asszony legédesebb és legmelegebb hangján, de ő nem igen kedvel engem.

— Ne higye, csak olyan zárkózott természetű — feleli Odoardo, pedig szíve mélyében maga is úgy érzi, hogy leánykaja egy csöppet sem rokonszenve Evelina asszonynyal.

Eközben a hideg mind erősebb válik s a szél már egy-egy hópelyhet is csapkod arczukba. Nem, ha meg nem akarják magukat hűteni, nem szabad tovább is a nyitott ablakban könyökölniük.

— Esik a hó — mond Evelina asszony s az égre tesint.

— Előre volt látható.

— Nos, én házi dolgom után látok...

Csak átjón majd később hozzám?

— Bátor leszek.

— Tehát a viszontlátásra!

Evelina asszony becsukja az ablaktáblákat, mosolyogva köszön még egyszer és eltűnik. Odoardo ur is behúzódik dolgozó szobájába érezve, hogy a hideg átjárta tagjait, aztán pedig térdre ereszkedve, a fuvóval szítja a lángokat. A tűz fellobog és vidám szerződéssel ontja fényes, tánczólo karikáit a falakra.

Künn szárnyas hópihéek szállongnak.

Odoardo ur gondolatokba merülve, kezesztül kasul méri szobáját s úgy érzi, hogy nagy zavarban van, hogy fordulú ponthoz ért s néhány nap, talán néhány óra múlva egész jövője eldől. Hát igazán szerelmes Evelina asszonyba? Lesz-e olyan jó, miut a s másik volt s lesz-e szerető anyja Dorettának?

A folyosóról léptek zaja hangzik be. Odoardo megáll a szoba közepén. Az ajtó

moly hölgy s nem szórakozást, hanem férjét akar. — Oh Evelina igen pozitív, határozott asszony; a mások fűjt megzavarja, de a magára jól vigyáz. Alatos asszony, ravasz asszony az a kis aranyhajú Evelina.

Ha meg csakugyan olyan ravasz, akkor el is fogja érni a célját. Odoardo ur egyideig röpködni fog körötte s aztán... megperzseli a szárnyát. Minden okos ember így fogja képzelni. Mert így nem maradhat Odoardo ur látogatásai Evelina asszonynál szaporán érik egymást s most már az ablakon át is elmulatnak, így bizony gyorsan fejlődik a dolog s Odoardo ur erősen tart tőle, hogy hamarabb el fogja magát árulni, semmint szeretné: talán még a mai nap folyamán, mielőtt átmeny az özvegy lakására.

A dolgozó szoba ajtaja éppu szemben esik az ablakkal s a hirtelen támadt léghez zamból megérzi Odoardo, hogy azt az ajtót kinyitották. S miközben hátrafordul, lágy édes hang üti meg a fülét.

— Páh papa, megyek az iskolába.

Jó napot, Doretta, feleli Odoardo s lehajolva egy gyönyörű nyolcz-kilenc éves aprósághoz, megcsókolja ajkát. Ugyanakkor a szomszédos ablakból Evelina asszony is átszóli:

— Jó napot, Doretta.

A kis leány, ki már akkor is elfintortotta arczát, mikor atyját a fiatal asszonynyal beszélgetve találta, — most még jobban felbigyesszi az ajkát s költetlenül köszön vissza: jó napot.

Aztán karjára veti táskáját s kedves hajlongással kísiet a folyosóra, hol már várja a szolgáló. Doretta úgy érzi, hogy valami sirá-füle fojtogatja s a legkisebb dolog is heves zokogásra hangolná most.

— Ugy szeretem azt a kedves aprósá-

bármiről legyen is szó, hol az egoismus, irigykedés ültette fel Hydra fejét, — hogy ott a társadalmi intézmények sem ápolatlanok valami nagyon buzgón — az gondolható! Hogy többet ne mondjunk, városunk, mely pedig elég nagy számú intelligenciával bír, alig képe egy casinót fentartani; a dalárda, mely csak rövid pár hónapja, hogy megsalkult, — maholnap látogatottság hiányában megszűnik létezni; csónakázó, korcsolyázó egyletekről hangversenyéről, felolvasásokról szó sincs. Menynyit lehetne ez irányban tenni! ha az egyes családok és az ifjúság közt összejáratás, egyetértés lenne! mi évezettel nézhetnék akkor a tél elé! Mig... így?! De próbáljon csak valaki ilyen intézmények szükségességéről beszélni vagy pláne kezdeményezni; mindjárt fejéhez vágják a vádat: szerepsni akar; magát akarja majd ennek vagy annak megválasztatni stb; nem csuda ha a kezdeményezőkhöz ily gyanyusítás s sikertelen működés után kedvet veszve felhagynak a kezdeményezéssel, visszavonulnak s marad minden a régiiben.

Sok mondani valónk volna még, de helyi lappal nem rendelkezvén nem terjeszkedhetünk annyira a részletekbe — legföljebb azon illuzióris reményünknek adunk még kifejezést hogy majd csak be fogják tén látni az illetős, hogy úgy magunkra mint az egészre, előnyösebb ha kölcsönösen tisztelve, becsülve egymást, igyekeznek a már — már végelgyengüléssel fenyegető társadalmi életünket fölleveníteni s a megélvő társadalmi intézményeket virágzásra juttatni.

Hogy valami dícsőretra méltót mondjunk, fölemeljük, hogy a közel napokban egy a társadalmi élet élelénkitésére irányuló mozgalom indult meg, melynek czéja: a farsang alatt műkedvelői színi előadásokat tartani, s e képen az egyes családok közt érintkezést hozni létre. — Alapra lévén szükség, e hó 20 án egy „szüreti bálet” rendeztek, mely a látogatottságot illetőleg azonban, a hajdan híres Hegyalja mádi szüreti bálokhoz csak árnyéka sem lehetett, s a színi alapra állig bozott valamit; hogy ily fiasó után: erkölcsi és anyagi pártolás hiányában lesz e valami műkedvelői előadásból s hangversenyekből — alig hihető; mindazonáltal óhajtanó volna, hogy a kezdeményező ne csüggedjenek el az első balsikeren, hanem kitarós szívóságot tanúsítva folyton agitáljanak a szűkösségek érdekében s így talán remélhető lesz, hogy mégis sikerülni fog azokat létrehozhatni.

Végére értem cikkemnek, — mely egy kis elme futtatás akart lenni: hogy, hogy van nálunk és hogy, hogy lehetne nálunk minden, melyhez azonban röviden összefoglalva az elmondottakat szükséges volna az irigykedés, harag ellenségekedések megszüntetése, érzék, fogékonyaság, ügyeszeretet s társadalmi következmények és intézmények iránt — végre egyetértés s kitartás. — Csak így várhatóan aztán, hogy félre lépén téve az eddig tanúsított ridag közöny, mindenki szívesen értékesítené tehetőségét a közjó érdekében s társadalmi életünk új proceuson menvén át, elszibbadt tagjaiban rövid idő alatt friss egészséges vér cörgedezne! Városunk jó hírneve, reputációja érdekében kívánjuk, hogy így legyen!

P. A.

Óvintézkedések a cholera ellen.

A belügyminiszter a következő körrendeletet intézte a törvényhatóságokhoz: Az ország területén a mult nyáron fellépett

megnyílik s a kis Doretta kipirult arccal, fázósan fut atyja felé.

— Esik a hó s a tanítónő megint hazaküldött bennünket.

S e szavaknál ledobja magáról kendőjét és bujkált, aztán a kályha mellé húzódik, hogy megdermedt teste fölengedjen az áradó melegben.

— A tűz ég s a szoba még is hideg — kiáltja. Csakugyan a nyitott ablak miatt a szoba még most sem tudott átmelegedni.

— Papa, folytatja Doretta, ma egész nap veled maradtok.

— S ha a papának dolga volna?

— Néni, nem, ma az anyém vagy.

S aztán előhossa bábáját, kézi munkáját, játszik, pajkoskodik s egyszerre komoly arccal szól:

— Be jó is, hogy ma nincs iskola. Legalább még egyszer is átválthatom a leckeimet. . . Jaj, nézd csak, hogy esik a hó!

Csakugyan esik is. Eleinte csak valami fehér porfélék szítal alá, melyet a szél megforgat s oda csapok az ablakhoz, de lassankint a szél alábbhagy, a pelyhek meg megünek és lassan, egyhanguan szállanak le a földre. A hó meglepi a vidéket, mint valami fehér szőnyeg, ráborul a háztetűkre, rászál az ablakokra s hideg, fehér fényvel hinti be az egész világot.

Az utcán nyilván szerteszivódik a hidegség, de a szoba lassankint fölmelegedik és Doretta örvendve veszi észre, hogy már nem fázik.

— Tizenegyre jár az idő — mond Odoardo. — Érdj. mond meg, hogy terítsenek reggelire.

Doretta engedelmekedik, de néhány pillanat múlva már visszatér,

ásziái cholera, úgy a fővárosban mint, valamint a vidék azon pontjain, a hol az akár egyes esetekben, szörványosan, akár nagyobb számú betegülésekben eszletetett, utóbbi időben, örvandessen alább szállt, sőt alapos remény van arra nézve, hogy az aránylag rövid idő alatt teljesen meg fog szűnni. Ezen örvandess körülmény azonban legkevésbé se szolgáltatson indokot arra, hogy az említett kör tovatérjedésének meggátálása czéljából elrendelt s eddig foganatosított hatósági óvintézkedések végrehajtásának folytonos, vagy azok további folytatása körül bármely irányban hégagos eljárás, sőt mulasztás tapasztalassék, hanem mondhatlanul szükséges, hogy amaz óvintézkedések a téli évszakon át mind egyre, és pedig lehetőleg még fokozottabb mérvben, lankadatlan buzgalommal s teljes erélyvel tovább is foganatosíttassanak, s azok pontos végrehajtásának folytonos ellenőrzetése körül a legszigorubb hatósági felügyelet, a legkisebb részletekig állandóan fentartassék.

Mulhatlanul szükségesnek tartom tehát, hogy a levegős s talaj tisztán tartásáról, a lakhelyiségek zsufoltságának meggátolásáról s azoknak kellő szellőztetéséről, a piaci s vásári rendőség erélyes s folytonos gyakorlásáról, úgy az elemi szerek s italok feltügyeléről, a fertőtlenítő anyagoknak a megkivántató mennyiségben való készletben tartásáról, az orvosi segély biztosításáról, és a jégnek elégséges mennyiségben való beszerzéséről, s annak gondos eltartásáról, a lakosságunk elegendő s jó minőségű ivó vízzel való ellátásáról, a szegények részére ott, hol ennek szüksége fenforog, főleg pedig népesebb városokban népkonyhák és melegítő szobákban a lehetőség szerinti felállításáról s egyáltalán mindazon közegészségi mozzanatok pontos megtételéről, melyek a járványos kórnak lappangó csirját is előltni, s így annak tovatérjedését megakadályozni képesek, kellőképen, a legszigorubb pontossággal gondoskodva legyen. Gondosban kell tehát felhasználni a téli évszakot oly czélból, hogy azon nem remél esetben, ha a cholera a jövő tavaszszal netán mégis ismét mutatkoznék, az ország területi közegészségi tekintetben oly állapotban legyen, hogy e veszélyes kór a kifejlődését elmozdító hátrányokra sehol se akadjon.

Sürgősen felhivom ennél fogva a törvényhatóságot, hogy a fentiek értelmében, közegészségi bizottságának folytonos támogatása mellett, saját ügykörben a legteljesebb buzgalommal és kitartással járjon el, és miután a tapasztalati tények szerint ott, a hol a közegészségi ügy összes mozzanatait teljes figyelemmel kísértetnek s azokra kiváló folytonos gond fordították, a járványok általában s így a cholera is, a kifejődésükre kedvező talajt elvesztik, s tovatérjedésükben sikeres meggátoltatnak, ennél fogva kiváló su yt fektettek arra, hogy az általános közegészségügyet elmozdító minden tényszerű felkaroltassék, valamint annak előmenetelét gátló minden hátrány lehetőleg és gyorsan megszüntetassék; mihez képest megkivánom, hogy a törvényhatóság e részben a leghatályosabbnak mutakozó s legkiterjedtebb irányú intézkedéseket tegyen meg, s azok foganatosítását kelően ellenőrizze.

Az ellenőrzés pedig akként gyakoroltassék, hogy a tisztíto és hatósági orvosok, nemkülönbén az illetékes közigazgatási közegek, az egyes közegészségi helyeket önként lehetőleg gyakran személyesen szemléljék meg, az intézkedések pontos végrehajtásáról szerzeszenek meggyőződést, s a tapasztalatokról, esetleg javaslatok kíséretében mindenkör tüzetes jelent s teyenek illetékes ható

— Papa, papa, újsgot mondok. Az ebédlőben a kályha nem akar égni, s a szoba már tele van füsttel.

— Akkor hát itt reggelizünk, gyermekem . . .

Ez Doretának is tetszik s miú hozza át lassankint az ebédlőből a terítéket, a szolgáltségségével fölterítve a papa asztalára. S munkájá közbén oly vidám a leányka. Homlokáról elszedelt a felhő, mely néhány óra előtt megülte. Vidám mosolylyal, fürgén és ügyesen foglalatoskodik. Odoardo nem állhatja meg, hogy feléje ne kiáltson:

— Szép, szép, Doretta . . .

Bizonyos, hogy Doretta egészen olyan, mint szegény anyja volt. Az is kitűnő gazdasszony volt, mint a képe a rendeké, tisztaságnak és jó illésnek. S olyan kedves is volt. mint Doretta, bárha nem is volt olyan aranyos haja és ragyogó szeme, mint Evelina asszonynak:

A reggelit felszolgáló inással együtt beállított a Melanio macska is, melynek mindig ott k-lelt lelni Doretta mellett, mikor reggelizet ült a Melanio macska öregebb, mint Doretta, ott volt a születésénél is és nagy pártfogásában részesíti a kis leánykát. Reggel és este, ha elmegy, ha hazatér, mindig eléje kuszik és szerető nyávogással simul hozzá; a reggelinél pedig mindig a kis leány széke mellé hazódott és csöndesen várta, hogy Doretta neki is juttasson valamit. Hanem a macska kisérszokatlannak találta hogy ma az Odoardo ur dolgozó szobájában reggeliznek s Odoardo nem is jó szemmel nézte, hogy az öreg Melanio szobájába tola-kodott, de Doretta most pártfogásában vette kedvenceit s Melanio szépen megpihenhetett mellette.

Doretta rég evett oly jó étvágygyal,

ságaiknak. Meg vagyok győződve arról, hogy a törvényhatóság mindezen intézkedéseket teljes ügybuzgalommal s a legjobb, legérségsébb igyekezettel pontosan meg fogja tenni, de másrészt el is várom, hogy e tekintetben mulasztás, vagy elégtelen rendelkezés sehol semmi irányban tapasztalható ne legyen. Minél fogva fentartom magamnak, hogy az intézkedések mérve s azok mikénti foganatosítása iránti meggyőződésnyerés szempontjából esetleg egyik vagy másik közegészségi felügyelőt fogom a törvényhatóság területére kiküldeni. Végül felhivom a törvényhatóságot, hogy az e részben tett intézkedéseiről szóló kimerítő, részletes jelentést mielőbb bozzám juttatni siessen.

Budapestben, 1886. évi november hó 19-én.
T i s z a s k .

Részvétiratok Jókai Mórhoz.

Jókainé Laborfalvi Róza asszony elhunytá alkalmából még mindig érkeznek részvételvelek és részvét táviratok a gyászoló férjhez, Jókai Mórhoz. Ezek közt legelső helyen áll Rudolf trónörökös és József főherczeg hosszabb levele, a kik nem elégedtek meg azzal, hogy részvétüknek csak a már közzöt táviratban adjanak kifejezést, hanem saját-közleg itt lelél is igyekeznek enyhíteni a gyászoló férj mély fájdalmát.

Rudolf trónörökös ö felsége Jókai Mórhoz a következő levelet intézte: Bécs, 1886 nov. 22 én.

Kedves Jókai!
Bensőleg üszönözve érzem magamat önnek e gyásznapon, melyen önt a balsors oly keveserven sújtotta, legőszintébb részvételem nyilvánítani.

Engedje a gondviselés, hogy a munkában, szellemi alkotásban, a közjó szolgálatában s a drága haza szeretetében talájon önvigaszt és üdülést, a legulyosabb csapás után, mely a férjét, a szeretett élettársának halála által érheti.

Ném s magam legmelegebb részvételét ismételve maradok önnek hü munkatársam.
R u d o l f .

József főherczeg ö fensége a következő levelet intézte Jókai Mórhoz: A l e x a n d r o n , 1886. 22/11.

Tiszteit barátom!
Tudom, hogy az emberi élet válságos fájdalmas pillanataiban az öszinte részvét is csak újra fűdalmat kelt, de mind a mellett engedje meg, e soraimban is kifejeznem érzelmimeimet, melyek szívem mélyébe hatolnak. Csak az érezhet önel, a ki boldog férj és családapa, azért vigasztalhatlan vagyok, tudván mily súlyos csapást mért öre a gondviselés.

A jó isten nyujtsa a vigaszt ott hol ember nem nyujthatja, én csak önnel ösztönhatom a mély fájdalmat, mint igaz öszinte barátja

J ó z s e f főherczeg.

Részvétőket kifejezték Jókai Mórnak és családjának a már említettken kívül gr. Aponyi Albert, Falk Miska, Weilen József cs. kir. kormánytanácsos, Spiegel Edgár az Ill. Wiener Extrablatt szerkesztője, gr. Zichy Géza, Kubicza Ödön, Trencsenymegyé főispánja, Berzeviczy Albert államtitkár, Szűgyény March Mária, Esterházy István, Kiss Gábor ref. lelkész, az orsz. szinésziskola igazgató-sága, herczeg Odescalchy Gyulané.

mint ma. S mikor tüstök a reggelin, gyorsan és ügyesen leterített úgy, hogy néhány perc múlva a dolgozó szoba megint azt a képet mutatta, mint rendszeren. Csak a Melanio macska maradt benn s a kályha mögé fészkelődött csöndesen szunyókálva. A sok ajtonyitogatás következtében a szoba megint kihűlt s Doretta az egész kosár fát rárakja a tűzre.

S a hó egyre esik. Már nem is egyes pelyhek, hanem mintha egy likaos fehér terítőt lobogtatnának szüntelen az ember szeme előtt. Odoardo már arra kezd gondolni hogy ha nem is látogathatja meg Evelina asszonyt. Igaz, hogy mindössze csak egy pár lépést kellene tennie, de az ember mégis térdig süppedne a hóba. Jobb lesz bevárni, hát ha eláll később a havazás. Hisz még csak most ütötte el a tizenkettőt.

Doretának hirtelen eszébe jut valami. — Hátha most válaazólnék a nagymama levelére?

S nemsokára Doretta már ott ül a dolgozó asztalnál, a papa széken, melyre két kis vankost tett, hogy magasabban üljön, lábcsakait a levegőben lógatva, kezében a tolat s zemeit egy vonalozott levélpapírosra irányozva, melyen egyelőre csak két rövidke szó olvasható: Kedves nagymamám!

Odoardo a kályha mellett ülve, mosolyogva nézi leánykáját.
A leányka — úgy látszik — végre megtalálta a szót, hogy miként kezdje a levelet, mert a tollat ismét bemártja, homlokát összeráncolja s nyelvcsékjét kissé kinyujtja. — Néhány pillanat múlva fölemeli fejét és így szól:

— Mit írjak a nagymamának a hívásra vonatkozólag? El kéne mennünk hozzá egy pár hétre.

Napi hírek.

— A cserekaszálo ügyben —

mint ma d. u. táviratilag értesitenek bennünket Budapestről — ma Ó Felsége a király kihallgatáson fogadta Okros János és Kálmán János debreczeni polgárokat és kaszálo birtokosokat.

— Ismerkedési estély. A torna egylet kebelében alakult önálló csoport tagjai szombaton este 8 órakor a Bika szálloda éttermében ismerkedési estélyt tartanak.

— Vasuti szemlélo bizottsági tagok Hajdúvármegyében. A földmívelés- ipar- és kereskedelemügyi miniszter Hajdúvármegye területére az állategészségügyi szemlélo bizottság tagjaitul következőket nevezte ki: Bacsányi Lajos községi jegyzőt és dr. Boda Gyula k. orvost a p-ladányi, Kiss Károly k. jegyzőt és Török Gáspár állatorvost a k-bai, Szivós Béla rendörkapitányt és Páv György állatorvost a szoboszlói, Baji Miklós városi kivatalnokot és Horvánszky András állatorvost a hadházi Kiss Ferencz rendör kapitányt és Ruszt Ferencz v. állatorvost a bősörményi, Petrus Jenő okl. gazdász és Sóváry István v. állatorvost a dorogi, Csilla Márton v. rendörkapitányt és Kristóf Lajos állatorvost a h. nádsai, Ferenoy Elek főszolgabíró és Dr. Hegedüs Pál járási orvost a h. szent györgyi, Kohutovits János k. jegyzőt és Bene János orvost a vámos pércsi állomáshoz.

— A felolvasó körből. A tegnapi felolvasó estélyen először Gáspár Imre az új felolvasó asztalhoz. Széptani dolgozata „Hangulató a költészetben” czimet viselt. Targyalta először is a tragikumot, a komikumot aztán a költészetben előforduló valamennyi hangulatót — Felolvasást, mely tisztán tudományosan alapon állott, megtapsolták. Gáspár fölémleltetjük az alkalmat, hogy a mint a n-váradai lapokban olvassuk ö az ottani felolvasói egyesülethez, mely hetenként rendez felolvasásokat at színtelen ajánkozott fel olvasásra a jár-lata szívesen fogadták. — Eután Fibián Lajos Mór ur olva-ott fel az állatok társada mi életéről. Felolvasása alatt a közönség a legnagyobb figyelemmel hallgatta a szorgalmasan összegyűjtött adatokat, melyek közt nem egy megkapó, s rokonszenves vonást emelt ki a felolvasó ur az állatok életéből. Ezzel az estély véget ért. Közönség nagyon kevés volt, s a pad-orokat inkább a diákság töltötte meg. Az érdekes felolvasások pedig több érdeklődést érdemeltek volna.

— Kőnyves Tóth Mihály, kinek lelkes pályája ötven éves fordulóját nagy számú tisztelői n hány nappal ezelőtt ünnepelelt meg, vasárnap d. e. a nagy templomban fog predikálni. A nagytiszteletű ur, ki már nyugalmára vágyik, — mint értesülünk — úgy határozta el magát, hogy ezuttal fogja utolsó egyházi beszédét elmondani s többé, ha csak rendkívül esetek nem követelik, szpészeken nem fog fellépni. Vasárnap bizonyára telve lesz a nagy temp'om áhítatos közönséggel.

— Esküvő. Schwarz Gyula, Schwarz Máté helybeli papir nagy kereskedő fia f. hó 27-én szombaton d. u. 5 órakor vezeti oltárhoz a budapest-belvárosi plébániá templomban Rémi Gizella kisasszonyt, Rémi Robert kiváló fővárosi polgar leányát.

— A népkönyha javára újabb a következő adományok folytak be: István gözmalom 1 zsák 7-es liszt Goldberber Zsigmondné 1 zsák krumpit 6 kl. liszt Weisz Lajos 2 frt.

— Ird meg, hogy most nem mehetsz, de tavasszal elmegysz.

— Teveled?

— Velem — feleli Odoardo gépiesen. Mert ha időközben elvonné Evelina asszonyt, akkor nem volna éppen kellemes ez a látogatása anyósánál.

— Készen vagyok, mond Doretta diadamas arccal. De szavát csakhamar fájdalmas feljajdulás követi.

— Mi történt?

— Egy tintacsöpp esett rá . . .

— Hadd lám . . . Mit csinálsz, te boldocská?

. . . Most persze már nincs segítség . . .

Doretta nyelvvel lenyalta a tintafoltot s aztán széttépte a levelet.

— Most újra kell írnom — szól lehangoltan.

— Ráérsz majd este. Add csak ide. Lám, lám, nem is rossz. Egy pár hiba becsúszott ugyan, de általában ilyen kis leánykától szép . . . Meg vagyok elégedve, Doretta.

Doretta megnyugszik babérain s játszani kezd babájával. Felöltözteti ünnepi ruhájába a Ninit s kiviszi látogatóba Melanio macskához. Az öreg kandur szunyókál, álomsan fogadja a látogatókat, feláll, meggörbíti a hátát és egészen elfordul.

A kis lány rátmadul.
— Csunya Melanio . . .
És visszaviszi bábuját az asztalhoz. Azután újra megszólal:
— Különbén nem szabad rá haragudni, Nem mindig ilyen. Nyilván a rossz idő teszi . . . Nini, te ugy e téged is elámosít ez az idő? No, hát menj aludni, fekdüdjél le: tente, baba, csucsuj . . . tente . . .
(Vége köv.)

— A torportja tegap eragok nagy réagyakorolta magA gyakorlási id baton-tól fél s pedig hétfőn es

— Halma már megemlékelesleges hossza a közönséget. A lesz jelleve: naz estén minde lik a nézőtér. A az is, hogy ezal belis először a k k o l d u s d i á desben R ó n a

— Holnap márbati előadásra.

— Kator lesz ma este a műsor következő: 2. Nyitól. — 3. Suspiti. 4. „Az ég könyve”. — 5. Egyvelegnet. — 6. Alpezoatok Suppé polka”. „Rendezveleg a „Czigáninduló.

— Erzsébetlya. A királynevelő már nemso ken két oly arc keletkezésének Mind a két kép egy művésznő egyik igen ismeres legzerényebb res szépség Sok tagja, kit a főherczeg kisass és a midőn szót mi buen retiroit képvél dísziten mindjárt Sebrat zánkha kapott melyet néhány a kép a művész feltűrt ujjakkal né érdekes újá modolnak ült. A az opera egy b elsőrangú táncztelést, hogy ménye szerint a metszésű arcol.

— A gyujabb időben le jó eredménye nulasok és csuz megszüntetésére nak nyilvánított erre vonatkozó k. k. orvosok ottúdd és szivgyó intézte Brázay márcz 12. T. B. urnak Budapest talmaknál az ez gyakran fejlődő czéljából, valam gyógyhatány m nevezett bedőz (massage) s eze szített kitűnő ő esetben igen jó nálói, s így az

— Hangy Nagyváradon h másután. Decz. gedümvész dr. vel rendez han a Hubai Poppenyent adni. Les is, melyben ké Irma, Krugstein Margit, Losch vesznek részt. rrdról Debrec hangversenyt a valódi temperat mányval s tecl Bécs legkiváló teljel elismerést gyon sok jó iznyén nagy közz ez — valószínű verseny lesz Mert — mint a a Hubai-Poppen is készül meglá magyarországi

— A szenlátszik már me döt és most jő igaz hogy a ha pedig valódi sze még nincs eldö az is, ha valaki nyér? Szeged u gy gyámoitása bocsátott sorj. ezelt, 100 darab dező bizottság szerencsés aye jegy közü kihú mok. Tehát két mik azok a nye

ügyben

értesítenek... a Felsője... Októris Já... zeceni polgá... at.

A torna egyet... rttagjai szom... loda éttermé... k.

tsági tagok... velés ipar- és... jduvármegye... i szemléző bi... ezvete ki: Ba... és dr. Boda... Kiss Károly k... torvost a ka... ányt és Paw... obozói, ki... vatalnokot... st a hadházi... és Ruszt Fa... ményi, Petrus... sivá v. ál... p v. rendőrka... rrost a h. ná... t és Dr. He... zót Györgyi... Bene János... z.

A tegnapi fe... lare ur ült... ni dolgozata... zimet viselt... ot, a komien... dülő valamen... mely tisztán... psolták. Gás... mal, hogy a... uk ó az ottani... enként rendez... t fe olvasásra... gadtattott. —... iva ott fel az... olvasása alatt... lemlem hall... tött adatokat... s rokonszen... ur az állatok... ért. Közön... pad-orokot in... des érdekes fel... ért érdekeltek

y, kinek lel... ulóját nagy... ezelt ünne... egy templom... sietű ur, ki... nt értesülünk... hogy ezuttal... elmondani s... k nem köve... ni. Vasárnap... mpom áhita... ala, Schvarez... kedő fia f. hó... vezeti oltár... nia templom... Rámi Robert

ujabban a kö... István Zsig... berber Zeig... listz Weisz

em mehetsz... rdo gépiesen... ina asszonyt... es ez a látoga... Doretta diadal... mar fájdalmas

rá... unáz, te bo... us segítség... a a tintafoltot

szól lehan... dd csak ide... par hiba be... ilyen kis le... gyok elégedve,

erin a játsza... ünnepi ruhá... tóba Melanio... nyokál, álmo... ál, meggöribiti... az asztalhoz... rá haragudni... rosz idő teszi... lámosit ez az... djél le: tente,

A tornaegylet önálló tapjainak csoportja tegnap este kezdtemeg működését. A ragok nagy része megjelent s este fél 8 óráig gyakorolta magát a tornaszat első elemeiben. A gyakorlási idő ezeztul is szerdán és szombaton-tól fél 8 óráig tartatik, a vívőleczkék pedig hétfőn este kezdődnek meg.

Halmainé jutalomjátékáról tegnap már megemlékeztünk; azt hisszük, hogy felesleges hosszabban is figyelmzettünk arra a közönséget. A mely napon a szinlapon ez lesz jelezve: „Halmainé jutalomjáték” ugyanaestén minden bizonynyal zsufolóság megtelik a nézőtér. A vonzerőt nagyban növeli majd az is, hogy ez alkalomból kerül szinre az idényben először a közönség kedvelt operettje: „A koldusdiák”, melyben Ollendorfi ezredesben Rónaszék Guszátvot fogjuk látni.

Holnap már előjegyezni is lehet a szombati előadásra. — Katona zenekar hangversenye lesz ma este a „Bika” szülő éttermében, a műsor következőképp van összeállítva: 1. Induló. — 2. Nyitány. Tiroli hegedűsből Genétől. — 3. Suspínul, keringő Ivanovicitől. — 4. „Az ég könnyezett” Dal Kucken F-től. — 5. Egyveleg Erkel „Bánkbanjából” Szünet. — 6. Alpesidalo, Weisstól. — 7. Változatok Suppé „Rókadalából”. — 8. „Rezgő polka” „Rendez-vous” Zichertől. — 9. Egyveleg a „Czigánybáró”ból. Czapektól. — 10. Induló.

Erzsébet királyné vadász kastélya. A királyné Szinzenben épülő vadász kastélya már nemcsak elkészült és a berendezésben két oly arezkép is helyet foglalt, melyek keletkezésének alkalmisága nem érdektelen. Mind a két kép a bécsi udvari színházak egy-egy művésznőjének arezképe, kik közül az egyik igen ismeretes, a másik azonban az operalegyszerényebb tagjai közé tartozik. A híres szépség Schratt Karolina, a Burgszínház tagja, kit a király s a királyné és Valéria főhercegezsasszony több ízben kitüntettek és a midőn szóba jött, nem kellene e a fejedelmi buen retirót valamely bécsi szépség arczképével díszíteni, a királyasszony választása mindjárt Schratt asszonyra esett. Angeli házánkiá kapott megbízást a kép elkészítésére, melyet néhány nap óta már be is fejezett; a kép a művésztől parasztruhában ábrázolja feltűrt ujakkal és fején kendővel. A művésznő érdekes ajándékot is kapott azért, hogy modelnek ült. A második festőnek, Hubernek az opera egy ballerinája ült. Az épen nem előrangú táncosné annak köszönheti a kitüntetését, hogy a bécsi festők általános véleménye szerint a kisasszony a legnemesebb metszésű arezok egyikével bir.

A gyuró gyógyódszer (massag) újabb időben legkiválóbb orvosaink által igen jó eredményel alkalmaztatik zsongorok, bennulások és csuzos bántalmak elhátására és megszüntetésére, s e célra a legjobb hatásúnak nyilvánítják a Brázaiféle szósborseszett. Erre vonatkozólag di Lőrinczy Ferencz ur a k. k. orvosok országos egyesületének titkára tudó és szivgyógyász, a következő levelet intézte Bráza Kálmánhoz: „Budapest 1886. márcz 12. T. Bráza Kálmán ngykereskedő urnak Budapesten. Czuzós (rheumatikus) bántalmaknál az ezen betegségek következtében gyakran fájódnak azoktól szívbjak elhátirása czájából, valamint számos betegknél, egyéb gyógyhatány mellett igen czélzerű az úgynevezett bedörzsölés kenőgyuró gyógyódszer (massage) s ezen műveletnél az ön által készített kitűnő összetételű szósborseszett minden esetben igen jó eredménynyel szoktam használni, s így azt mindenkinek ajánlhatom.

Hangversenyek. A közel napokban Nagyváradon három hangverseny is lesz egymásután. Decz. 4 én Lédere Dészó hegedűművész dr. Barta János közreműködésével rendez hangversenyt. Decz. 11-én pedig a Hubai Popper féle négyes készű hangversenyt adni. Lesz még egy másik hangverseny is, melyben két Fűschl kisasszony, Kohn Irma, Krugstein Berta, Schlütz Irén, Stern Margit, Loschmidt Berta stb. kisasszonyok vesznek részt. Lédere Dészó Nagyváradról Debreczenbe jön át, hogy itt is hangversenyt adjon Lédere Dészóknak, ki valódi temperamentum s oly alapos tanulmánynyal s technikával rendelkezik, hogy azt Bécs legkiválóbb zenebírálói részesítették teljel eismerésükben, — városunkban is nagyon sok jó ismerőse van s így hangversenye nagy közönségre számíthat. Külömben ez — valószínűleg — nem az egyetlen hangverseny lesz városunkban a téli évadban. Mert — mint a fővárosi lapokból olvassuk — a Hubai-Popper féle vonó négyes társaság is készű meglátogatni Debreczent tervezett magyarországi körútjában.

A szerencsés Szeged. Szeged ugy látszik már megúnhódta a multat s jövődöt és most jönnek a szerencse áldásai. Az igaz hogy a harmadik egyetem ügye, mely pedig valódi szerencse volna Szegedre nézve, még nincs eldöntve, de hát nem szerencse-e az is, ha valaki egyszerre két nyereményt nyer? Szeged ugyanis a torontálmegeyi színűgy gyámoltasára rendezett sorsjátékra ki bocsátott sorsjegyekből, tekintve a hazafiasszékelt, 100 darabot vásárolt. A sorsjátékrendező bizottság most értesíti a várost, hogy szerencsés nyerők közé jutott. A száz sorsjegy közül kihuzattak a 41,308 és 42,325 számok. Tehát két nyereményt kap Szeged. S mik azok a nyeremények? Az egyik egy pi-

pere levélpapirdoboz. A másik egy étlapráma. Az előbbi jellemzi a város czifraságát, a másodiknak pedig sürűn lehet majd hasznát venni a bankettekben.

A Magyar Testvérek zenekara holnap este Vilmos Lajos éttermében fog játszani.

Színházi hírek. Örléy Flóra kisasszony a közönség e méltán szeretett kedvenceze tegnap irásban kötelezte magát, hogy az itteni színtársulatnál maradjon E hirt bizonyára örömmel olvassa minden színház látogató. A magunk részéről mi is tetszéssel és elismeréssel üdvözöljük a kisasszony ezen elhatározását. Az első rendű tagok e szerint tehát mindnyájában masadnak a koazorezium kebelében. — kivéve Molnár Antalt ki még mindig ragaszkodik azon szándékához hogy megváltik Debreczentől. Ma azonban s talán ezenkívül még párszor játszani fog. Ma este a Doktor bácsiban Vedress Gyula helyett Griesinger Lipót ékszerárus szerepét töle fogjuk látni. A mai előadás rendkívül mulattató vigjáték; külföldösen Rónaszék Guszátvának van benne olyan szerepe: Lubovszky kocsis, hogy a ház folyton kaczagui fog felette.

Husarak.

Megállapítva bejelentve 1886 nov. hó 24-től deczember. 1-ig 30-36 kr. Rác Györgynél Czepléd utca 2599 sz. alatt.

32 kr. Ezrei Jánosnál Morgó utca 587 szám alatt

34 kr Balogh Jánosnál Mester utca 1371 szám alatt.

36 kr Rác Györgynél Csapó-utca 10 sz. a. Rózsatér 10 szám alatt. Erdei Jánosnál Hatvan utca1517 sz. alatt.

42 kr. a két izraelita székben a piacon. — Minden többi. bejelentett 23 mé szárszékben pedig 40 kr.

Jegyzet: Magyar Gábor három székében 1 kiló hus nyomtaték nélkül 8 krral drágább.

Debreczen 1886. november 16-án.

Irodalom. — Zeue.

Panstenographia ezimel jelent meg Stampfel pozsonyi könyvkereskedő kiadásában egy gyorsírási könyv, melyet Dohnányi Frigyes tanár szerzett. Az ezen füzetben előadott gyorsírási rendszer — a Volapük nyelv módjára — minden nyelven való írás rövid jegyzetét teszi lehetővé. Főelőnye pedig, hogy ezen általános jegyek vastagságuktól nem tétetnek függökké, hanem általánosságban használatnak az egyes hangok illetve szótagok kifejezésére. Ez új mű, mely gyorsírási körökben hamar fog utat törni magának, különös tekintettel a magyar és német valamint a szláv és latin nyelvre iskolák számára és magánhasználatra van írva. Ára 80 kr.

Az iskola takarékpénztárak érdekében egy terjedelmes brochure jelent meg Hirsler (Szarvasi) Arnoldtól Sziszekben. E művecske több tanító megbízásából s adatai alapján készült s tárgyalja: miért és hogyan kell népszéribb tenni hazánkban az iskolai takarékpénztárak intézményét? — E figyelemre méltó művecske, mely szerző sajátját képezi, ára 60 kr, és az utána begyűlt tiszta jövedelem az országos tanitók árvaházának van szánva.

Magyar népdalok gyűjték e napokban a sajtót, melyeket Dajna Balogh András tehetségős fővárosi gondokás egy czigányzenekaraál, kit különben pedig a debreczeni közönség előnyösen ismer, zongorára szerzett. A sikerült zenemű egy helybeli gazdag fiatal földbirtokosnak Vecsey Zoltánnak van ajánlva és a Telegdy-féle könyvkereskedésben kapható.

Uj Salamoni itélet.

Féltett jószág a tanyákon a lud, tessék megérteni: nem a liba, hanem a lud. Mert még abból az apró srá apólyhós állatból, a mely a tojásból kikelt, liba lesz, a libából pedig lud, addig ezernyi veszedelmes környékezi a jámbor jószágokat. Hiszen ezt különben tudhatja mindenki.

Viharos eszákakon főlzakítja a szél a ketrecz ajtaját, az ostoba libák kimászának és elmennek sétálni másnap ott uszlálnak az árok vizében halva.

Vagy megrugja őket a mezőn a ló, avagy oldalba üti a pásztorgyerek. Vagy éhes komondorok elfogják s másnap csak egy árva libaszárny fehérik a zöld táblán... Szörnyű dolgok ezek.

Es mennyi ilyes történiük az ártatlan és ostoba libákkal, a mig ludda felesperednek! Nem esuda aztán, ha a gazdasszony félti őket. A szép, aranyos jószágokat, a melyek olyan okosak, mint némely ostoba ember. Egy egy lud levágása esemény, s mikor a gazda fia utolsó toltt használja el pipaszáztisztításra, még akkor is folyik róla a beszéd.

Ennélfogva hát elképzelhető, hogy mekkora ijedelmű okozhatott az a hir, hogy P. Györgyvtl valami galád ember elhajott 17 darab ludat.

Rögtön küldtek lovasrendőrökért. Megsik odakiint akárhányszor, hogy bottal, kapával, kaszával egymásra támadnak az emberek, fölhasogatják egymást vagy fejet törnek, de azért soha hirt nem kap arról a pusztázó. Minek is volna ilyen apró esetpa-

tékkal háborgatni a kapitányt? Hanem 17 darab lud az egészen más.

A pusztázók megjelentek és kutattak. Mekkora dicsőség lett volna rájuk nézve, ha megkerítik a 17 ludat. Fűrkszték a nyomot S a tizenhét pár ludláb nyoma odavezetett egy tanyára.

Hanem a libák azért nem voltak ott. Tudja isten, hányadik határba vitték már azokat onnan kocsin. A kocsinak pedig tudvalevőleg nincs ludláb-nyoma.

A pusztázók csüggedten távoztak. Vége a dicsőségnek... Ugyan fog-e már most valaki ezután az ügyességben bizni? Nem nem fog, senki sem fog.

De idő multán mégis történt valami. István tanyáján láttak a járóslók 17 darab ludat, és a György gyermekei megesküvének a homoki szent Jánosra, hogy azok a ludak az övéik.

A pusztázók megint utra kerekedtek. Vidámság ült arcaikon, mert hátha mégis... Notabene: György azt mondta nekik, hogy a 17 ludat ő maga nevelte.

Hogy lehessen azt már most kideríteni, hogy övéi a ludak.

Elhatározták, hogy a ludakat kivetetik a két tanya közt levő távolás közepére. A többi aztán isten kezében van.

Igen, az ő kezében volt. Még az ég is kedvezett. Vidám napfény ragyogott, pajkos sugarak szaladgáltak a füvekben s a 17 lud ünneppélyesen oda hordatott ki a pusztára.

Vártuk az eredményt feszülten. Az első lud, a lezöregebb, csöndes gágogással megindult a György tanyája felé. De a második meg visszafelé tertott.

Az első erre visszatért és onnan verte a másodikat erre az erélyes kapacitációra követte az első, és utánnuk ment mind a tizenöt is.

György egy éljént rikkantott a pusztázók számára és a többi nép utánna kiáltta azt.

Ime tényleg bebizocytva, hogy a mi pusztázóinkból böles Salamonnak is kitelnek.

Közgazdaság.

A külföldi gabonaüzlet helyzete most is csak úgy jellemezhető, mint a mult héten, hogy t. i. a javulásnak kétségtelenül mutatkozó jelei nem érvényesülhetnek, mivel Eszak Amerikában a helyzet olyan, hogy a változási kedv abból nem merithet biztosítást. Az északi amerikai piacokról mindenekelőtt azt jelentik, hogy a termelők nem szünnék készleteiket a piacra hozni. Legutóbb 470,000 quarter volt a hozatal a belöldi piacokra. A kívül igen jelentékeny ugyan és a mult héten is 281,000 szák buzaliszit exportáltak Európába, de azért a készletek még folyvást gyarapodnak. A látható buzakészlet 58 millió 120,000 bushelre rug, a mi a mult he-hez képes 570,000 bushel gyarapodás és valószínű, hogy e készlet a farmerek folytonos szállítmányai miatt a jövőhétre még inkább növekedni fog. Az árak emelésére irányuló kísérlet eredménytelen maradt, a mi fölött nem lehet csodálkozni, ha meggondoljuk, — hogy mily roppant mennyiségű áru vár Amerikában kelendősegre. — A keletindiai piacokról a mult héten csak 63,000 quarter buzát exportáltak az előző heti 123,000 quarterrel szemben. Az angol piacozok a határozatlan szilárd az irányzat és tekintettel e körülményre, kérdés: vajjon az áremelkedés nem fog-e érvényesülni az amerikai készletek nyomasztó hatása daczára. Az angol piacokon belöldi termék igen kis mennyiségben fordul meg, a mit részben a nedves időjárásnak, de talán inkább a termék eredménytelenségének lehet tulajdonítani. Miután továbbá az import is kisebb volt, természetes, hogy a fogyasztás ellátására a kikötőhelyek készleteit kellett igénybe venni. A francia pia czokról szünetlen jelentések érkeznek. A tervezett vámsemelések tekintetében nagy a bizonytalanság és ugy a vevők, mint a tulajdonosok tartózkodók. A belga és hollandi piacokon az árak nem változtak. Szilárd irányzatot jelentettek a rajnavidéki és délnémetországi piacokról. A berlini piacon jelentéktelen forgalom mellett a határidők jegyzése közel egy márbával emelkedett.

Legújabb.

A „Debreczeni Ellenőr” eredeti távirata. KOLOZSVÁR nov. 25 A törvényszék tegnap megtartotta az esküdtszéki tárgyalást Nyárády Simonnak a megyesi magyar culturegyleti fiók elnökének Septimi és Slavicia „Tribuna” szerkesztője és kiadója elleni becsületsértésben. A törvényszék az esküdték verdiktje alapján Septimit 8 Slavicit 3 napi államfogházra ítélte.

SOFIA nov. 25. Tepicarov százasdos a katonaisko a tanara ellen feljelentés tétetett, hogy a hadapródokkal, kik az augusztusi államcsinyben résztvettek, lázadást szított s azt előkészítette. A téparancsnok Tepicarov elfogatta és hadapródokkal együtt lefegyverezte. A szigorú vizsgálat megindított.

III Bérlet 15. szám. Holnap, pénteken, 1886. november hó 26-án:

A czifra nyomoruság.

Szinmű 4 felvonásban. Irta: Csiky Gergely.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos Vértési Arnold. Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Kertész

kerestetik, — bővebb felvilágosítást ad a „Debreczeni Ellenőr” szerkesztősége.

ad: 382 1886.

Árverési hirdelmény.

A magy: kir. nagyméltóságos Pénzügyminiszterium mult évi 56.286. illetve f. évi 57869 számú rendelete értelmében a debreczeni volt kataszteri Igazgatóság irattárából kislejezett ügyiratok, elromlott nyomtatványok s irodai felszerelések folyó 1886 évi november hó 29-én, délelőtt 9 órakor a Batthyány utca 2156 számú Simontfy ház udvarán megtartandó nyilvános árverésen készpénz fizetés mellett elfognak adatni.

Debreczen, 1886. nov. 21.

Miskolezy

kir. kat. helyszínelési felügyelő.

Járványos betegségeknel a legjobban ajánlot egészségí ital

MATTONI-FÉLE GLESSHÜBLER legújabb asztali- és lüditó ital, kitünő hatásának bizonyult köhögésnél, gögebjaknál, gyomor- és helyaghurtnál. Mattoni Henrik, Karlsbad és Budapest.

EREDETI SINGER NEIDLINGER VARRÓGÉPEK

Debreczenben kizárólag NEIDLINGER G., által piacz-utca 2138. sz. árusítatnak el. Más nevű varrógépkereskedőknek, helyben vagy máshol Magyarországon, az eredeti Singer varrógépek elárúsítás végett nem adatnak; s mások által a Singer név visszaélésével k reskedésbe hozott gépek csak utánzott német vagy bécsi gyártmányok.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy üzletemben a legjobb minőségű Petroleumok, melynek úgy minőségéért mint valódiságáért mindenkor kezeskedem, a következő árért kaphatók:

1 liter Császár olaj	28 kr.
1 „ valódi amerikai Petroleum	22 „
1 „ Petroleum	20 „

Továbbá ajánlok még naponként friss kassai tormás virstli, sonkát, párizsit stb. valamint Ementhali, Hagenbergi, Imperial, grói, parmai sajtokat, tátrai és lipői turót, és friss vajat.

Egyidejűleg megemlítem, hogy az általunk házilag készített **Kovácsos ugorka** elárúsítását már megkezdtem, és avval a téli-idényen keresztül szolgálatára állok t. vevőimnek.

Tisztelettel

VARGA LAJOS.

Főté.

Hajdúvármegye s Debreczen sz. kir. város Főispánjától.

639
1886.

Pályázati hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város jövő 1887 évi január havi rendes közgyűlésén a következő tisztségek állások fognak választás útján betölteni:

a) a legközelebbi tisztújításig terjedő időtartamra:

1. Harmadik aljegyzői állás évi kilencszáz forint (900) javadalmazással
2. Almárnoki állás évi Egezer forint (1000) javadalmazással.

b) Elettögytig terjedőleg:

3. Alapítványi pénztári ellenőri állás évi Hétszáz (700) forint javadalmazással
4. Közlekvári második segédi állás évi Hatszáz (600) forint javadalmazással.
5. Mezőbiztos állás évi Hétszáz (700) forint javadalmazással.

Az ezen hivatali állásokra pályázni óhajtok felhívtnak, hogy kelőleg felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám mint a kijelölt bizottság Elnökéhez jövő 1887 évi január 8-dik napjának esti 6 órájáig annyival inkább benyújtsák, mert később érkező pályázati kérvények figyelembe vételét nem fognak.

Debreczen 1886 november 20.

Gróf Dégenfeld József
főispán.

Fagyás, kifujt, felrepedezett, vörös kezek ellen, a legjobb és legbiztosabb gyógyhatású az általános ismeret

HUNGÁRIA-IR

mely bármely a fentebb említett bajokat, használati utasítás szerint legfeljebb 8 nap alatt gyógyt.

Hungária-arc-crème

mely az arcbőrt mindig simán, finoman, pa tanásoktól, bőr-atkáktól (Mitesser) vagy bármilyen kiütésektől mentve tartja.

ÁRAK: HASZNÁLATI UTASÍTASSAL
„Hungária-ir“ egy üveg 1. 1.50. 2. 3 ft. „Hungária-arc-crème“ 1 és 2 ft.

Kaphatók Budapesten: Török József király-utca 2. Neruda Nándor batvani utca. Dan Kovszky István Jósef tér 2. sz. Králik és Rökkert S-bes yén-utca 6. sz. Wieselmann Ign. kir. korona-utca 3. sz. -taerek D. fő-utca 20. sz. Wétlin M. Károly-utca 3. sz. és a központi szétkúrdési raktárban

MOLNÁR ENDRE
BUDAPEST,

Kerepesi-ut 13-dik szám.

TÓTH FERENCZ.

Tisztelettel van szerencsém a nagy-érdemű közönséget értesíteni arról, hogy

czipő üzletemet

a kor igényeihez képest rendeztem be.

Egy zeresmint tudatom, hogy a raktáromon lévő gyári czipő árakat teljesen leszállított árban a t. közönség rendelkezésére bocsátom, minthogy üzletemet ezennel csakis saját műhelyemben készített árukkal rendezem be.

Ugyis intén a megrendeléseket 24 óra alatt a legfinomabb anyagból s legjobb munkával ellátva képes vagyok kiszolgáltatni.

Becses pártfogásokat kérve:

tejes tisztelettel

TÓTH FERENCZ

férfi és női lábbeli készítő.

Férfi és női lábbeli raktár Debreczenben Piacz, Tisza-ház.

Verseny minden verseny csarnoknak

Nagy fővárosi
kész férfi és gyermek ruha raktár

jó gyapju szövetekből.
Jó elkészítés, elegáns szabás,
olcsó árak.

Egy gyapju szövet öltöny pantalon vagy eszima nadrág	7 frtől 25-ig
Egy hosszú téli kabát	8 „ 30 „
Egy rövid téli kabát	4. frt 75 kr 12-ig
Egy lány bőr belétes kabát	8 frtől 14-ig
Egy macska belétes Loden kabát	14 frt. —
Egy loden utazó köpöny	11 frtől 25-ig
Egy papi köpeny vagy hosszú télirok	12 „ 25 ig
Egy téli menhsikoff	15 „ 18-ig
Egy eszima járó nadrág	3 frt 25 kr. 7 ig
Egy gyermek köpöny egészen kibélelve	4 frtől 9-ig
Egy fekete erdélyi utazó bunda jó kelme	30 „ 70 „

Fiu és gyermek öltönyök nagy választékban.

Figyelmeztetés

Minden 25 frt kész pénzbevásárlás után, egy elegáns szép és jó kalapot ráadásul adok,

a Nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri alázatos Tisztelettel

Katz Herman

Csanak ház.

Tessék rola meggyőződni.

Végkiárulás.

17 év óta fennálló férfi ruha fiok-üzletemet tüzetfe hagyás végett

végkiárusítom.

A raktáron lévő kész árúk

bámulatos olcsó árakon

a n. é. közönség rendelkezésére bocsátom.

Tisztelettel

Kramer J.

férfi-szabó.

(Debreczen, főté 1824 sz.)

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget hogy
NŐI DIVAT KÉZMŰ és RÖVIDÁRU ÜZLETEMET

BIDERMAN házból Tisza (DÉGENFELD) házba tettem át, s azt a mikor igényeinek megfelelőleg rendeztem be, midőn szerencsém van ezt a n. é. közönség szives tudomására hozni, szabad legyen egyszeresmint

Ruha kelleméimre

különösen becses figyelemmel felhívni annál is inkább mivel ezeket kihagyni határoztam s így rendkívüli olcsó árban szerezheti be a n. é. közönség

ŐSZI és TÉLI

szükségletét raktáromban.

Magamat kegyes pártfogásokba ajánlvá vagyok kész szolgáljak

Kiss Lajos.

Huzás már a jövő hónapban.

Kincsem 11 sorsjegy 10 ft
Sorsjegy 1 csak 10 ft

Főnyeremény készpénzben

50.000 ft

10.000 ft, 5000 ft 20% lev. || 4788 pénznyeremény.

A magyar lovar-egylet sorsjegy-irodája: Budapest, vácz-utca 6. sz.

Szerkesztőség és
Szőchényi utca SIMON
kereskedésére

HIRDETÉS

előfizetési pénzek és a kiadások
valamint a lap szerkesztéséért
minden közlemény

Bármentetlen levelek
fogadattal

XIII. évf.

Külpolitikai

A magyar de
ságának ülésén,
ság előadója betér
jelentését. A kiitt
egyfelől szerzőjén
dését ismételten
másfelől újra me
egy politikai a
eredményében od
magyar nemzeti
kissé korábban
körülmények köz

Falk Miksa

bizottság mindene
vének ad kifejezé
badsága és önálló
tott küzdeme irát
nem tartja vissza
hogy Oroszország
zett Bulgáriának
tározási jogát
azon cabinetek
berlini szerződés
pectálására első
lezve.

A jelentés
sen egyetértve T
nyilatkozataival,
az erkölcsi támog
nép iránt; termé
a míg egyes hata
akarna Bulgária
igy a bolgárok ön
verrel nyomja el,
chiánk mind-n ha
érezné magát hata

Bulgária és
sének kérdésében
ság Kálnokyval,
való egyesülést
érdekeibe utköző
továbbá a bizotts

A „Debreczeni

Esí

— Bessély Enr

Nipi alszik. V
vankosok pihen, tes
ja és szemei le van
szépen lecsukta pill

Odoardo ur elő
kitekint az ablakon.
s künn még egyre e

Doretának új
hallgass ki, tudom
et le remarp, La F

— Hát hal jak

Doretta elkezd

Maitre curb

Tonait en s

Maitre. . .

— Tovább.

Maitre . . .

— Maitre Ren

— Ahá, most t

Maitre renat

Lui tint á

Hé! bonjour

Itt Doretta hir
vallatát, mert észre
sem figyel. S tényleg
ját közbetéve, becsu
másfelé tekintett.

— Nos Doretta

zottan — mért nem

— Nem, azért

nehézteve,

— Be szeszélye

A gyermek csakha

nem figyelt rá atyj

netelt s az utcaza t

jeszke mutakozott a

asszony fejcséje. B

az ablak szárnyát s